

Broj: 01-371-10/19/R-143-107

Datum: 14.05.2020. godine

Na osnovu odredbi člana 28. stav 1. alineja 4. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), člana 10. stav 1. tačka 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10 i 107/19), člana 33. stav 1. tačka g. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19), u skraćenom postupku rješavanja spora po zahtjevu Krivokuća Mića, s.p. "NINON" iz Banja Luke, protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa tarifama po kojima se isporučuje električna energija, odnosno u vezi sa osporavanjem osnova za obračun neovlašćeno utrošene električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 143. redovnoj sjednici, održanoj 14.05.2020. godine, u Trebinju, donijela je

R J E Š E N J E

1. ODBIJA SE zahtjev Krivokuća Mića, s.p. "NINON" iz Banje Luke kojim osporava Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-110512598-7310-13294 od 24.07.2019. godine u iznosu od 1.291,29 KM, na mjernom mjestu ED broj 85102769, u objektu Kafe bar "NINON" na adresi Kralja Petra I Karađorđevića broj 45 u Banjoj Luci, kao neosnovan.
2. Svaka stranka snosi svoje troškove koje je imala u ovom postupku.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 28.11.2019. godine, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) je primila dopunjen zahtjev za rješavanje spora Krivokuća Mića, s.p. iz Banje Luke, protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, (u daljem tekstu: protivna strana) u vezi sa tarifama po kojima se električna energija isporučuje, odnosno u vezi sa osporavanjem osnova za obračun neovlašćeno utrošene električne energije. Podnosilac zahtjeva navodi da je zakupac poslovnog prostora od 01.01.2019. godine od kada su plaćena sva dugovanja i obavljena kontrola brojila na ovom mjernom mjestu. Dana 08.07.2019. godine, izvršena je kontrola mjernog mjesta i zamjena brojila, koje je dostavljeno Republičkom zavodu za standardizaciju i metrologiju. Dalje je navedeno da je, nalazom ovog zavoda od 18.07.2019. godine, konstatovano da je oštećen žig na brojilu i da brojilo serijski broj 3812233 nije ispravno, zbog čega je sačinjen obračun neovlašćene potrošnje u iznosu od 1.291,29 KM.

S obzirom da nije preduzimaao nikakve radnje na brojilu koje je u januaru pregledano od strane radnika protivne strane i nije zamijenjeno, podnosilac zahtjeva smatra da je brojilo

tada bilo neispravno, ali da radnici nisu odradili svoj posao već dopustili da takvo brojilo ostane u upotrebi. Pored toga podnosilac navodi da uredno plaća utrošenu električnu energiju i da se ne koristi krađom, zbog čega smatra da ovaj obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 1.291,29 KM treba poništiti, a to što je brojilo neispravno i nije pravovremeno zamijenjeno je propust radnika koji kontrolišu brojila.

Protivna strana je, na zahtjev Regulatorne komisije od 03.12.2019. godine, dostavila izjašnjenje o zahtjevu podnosioca, dana 12.03.2020. godine. U izjašnjenju je navedeno da je dana 11.06.2019. godine, na osnovu Naloga za izmjenu matičnih podataka izvršena izmjena i umjesto naziva "CAFEE +" Jasminka Pajić upisan naziv novog zakupca poslovnog prostora NINON, Mićo Krivokuća, s.p Banja Luka-lokal 44. Nije bilo promjene tarifne grupe, odnosno mjerno mjesto je još od prijave svrstano u kategoriji potrošnje "ostala potrošnja na niskom naponu" - TG - 2, na mjernom mjestu ED broj 85102769 u objektu Kafe bar "NINON" na adresi Kralja Petra I Karađorđevića broj 45 u Banjaluci. Mjerno mjesto je locirano unutar objekta, redovno se vrši očitavanje i ispostavljaju računi za utrošenu električnu energiju. Prilikom redovnog očitavanja za juni mjesec 2019. godine očitavač je na Čitačkoj listi upisao poruku „52“ koja označava sumnju u ispravnost brojila. Dana 06.06.2019. godine izvršena je kontrola ovog mjernog mjesta zbog promjene imena zakupca i sačinjen Zapisnik broj 001/67481. U ovom zapisniku je navedeno ime krajnjeg kupca Đukić Mihailo, a kao zakupac naveden NINON, Mićo Krivokuća i u rubrici za primjedbe navedeno da je brojila serijski broj 3812233 ponovo plombirano, ali da ROS osigurač nije plombiran jer je otkinuta užica za plombiranje. Protivna strana dalje navodi da je, dana 08.07.2019. godine, na osnovu Naloga za rad broj 1372012, izvršena kontrola mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem ED broj 85102769 i sačinjen zapisnik broj 001/67186 u kome je, u rubrici za primjedbe, konstatovano da je brojilo potrebno zamijeniti zbog sumnje u ispravnost. Istovremeno je izvršena zamjena brojila serijski broj 3812233, koje je skinuto i dostavljeno na kontrolu ispravnosti Republičkom zavodu za standardizaciju i metrologiju. Navedeni zavod je izvršio kontrolu ispravnosti skinutog brojila serijski broj 3812233 i u Izvještaju o vanrednom pregledu mjerila broj 18/1.11/393-23-526/19 od 18.07.2019. godine, konstatovao da brojilo serijski broj 3812233 ima oštećene, otvarane olovne plombe sa žigom RZSM RS KM B Luka RS11BIH 27 110 i na izvještaju naveden zaključak da na osnovu prethodnih ispitivanja brojilo broj 3812233 nije ispravno. Pored toga u izvještaju je konstatovano da površina plombi nije ravna. Na jednoj plombi spiralna žica je prekinuta, ovlaš uvučena, a na drugoj plombi je tanka žica u prekidu. Nakon skidanja plombe i poklopca brojila nađeno je da je provodnik T naponskog elektromagneta u prekidu i uvučen u plastično kućište-kalem. U izjašnjenju se ističe da je, na osnovu ovog izvještaja, utvrđeno da se radi o neovlaštenoj potrošnji iz člana 89. stav 1. tačka b) Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/12 i 81/19) - u daljem tekstu: Opšti uslovi, kada krajnji kupac onemogućava pravilno registrovanje preuzete električne energije, te da je, dana 24.07.2019. godine, sačinjen obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 1.291,29 KM. Obračun neovlaštene potrošnje sačinjen je za period od 6.6.2019. godine, tj. od dana posljednje kontrole mjernog mjesta do 8.07.2019. godine, dana zamjene brojila, u skladu sa odredbom člana 90. stav 2. Opštih uslova. Obračunska snaga je utvrđena množenjem nominalne struje glavnog osigurača od 25 A sa nominalnim naponom, a količina neovlašteno utrošene električne energije utvrđena je, u skladu sa odredbom člana 91. stav 2. tačka b), kao proizvod dobijene obračunske snage, broja radnih dana u periodu neovlaštene potrošnje - 7 dana sedmično i broja časova za dvosmjenski rad - 16 časova dnevno. Istog dana, 24.07.2019. godine podnosiocu je uz dopis broj 9029/19 dostavljen i Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-110512598-7310-13294 od 24.07.2019. godine u iznosu od 1.291,29 KM. Protivna strana je ukazala da je podnosilac zahtjeva, dana 10.09.2019. godine, podnio prigovor na obračun neovlaštene potrošnje, kojim u cjelosti osporava obračun neovlaštene potrošnje, te da mu je dostavljen odgovor na prigovor. Nije

vršena obustava isporuke električne energije na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva, a kao razlog je navedeno da je podnosilac pokrenuo spor pred Regulatornom komisijom.

Regulatorna komisija je ocijenila da su stranke pribavile dovoljno dokaza na osnovu kojih se može pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza, te je, na 141. redovnoj sjednici, održanoj 15.04.2020. godine, donijela zaključak da se u ovom sporu donese odluka u skraćenom postupku. Na istoj redovnoj sjednici, Regulatorna komisija je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Zaključak i nacrt rješenja su dostavljeni strankama, te je ostavljena mogućnost da stranke u roku od osam dana dostave komentara na navedene akte. Na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije objavljeno je obavještenje za javnost o rješavanju spora u skraćenom postupku, sa mogućnošću podnošenja komentara. U ostavljenom roku stranke nisu podnosile komentare na navedene akte.

U postupku rješavanja ovog spora izvršen je uvid u dokumentaciju, koju su stranke priložile, kako slijedi: Zahtjev podnosioca od 17. 10.2019. godine, Dopuna zahtjeva od 28.11.2019. godine, Ugovor o snabdijevanju od 10.10.2017. godine, kopije dokumentacije o prijavi mjernog mjesta na ime zakupca poslovnog prostora NINON, Mićo Krivokuća, s.p Banja Luka-lokal 44, Nalog za rad broj 15661/1368237 Kontrola mjernog mjesta - Direktno mjerenje i Zapisnik o kontroli priključnog voda i mjernog mjesta broj 001/67481 od 06.06.2019. godine, Nalog za rad broj 1372012 Kontrola mjernog mjesta - Direktno mjerenje, Zapisnik o kontroli priključnog voda i mjernog mjesta broj 001/67186 od 08.07.2019. godine, Zapisnik o zamjeni brojila i plombiranju mjernog mjesta broj 001/31692 od 08.07.2019. godine, Izvještaj o vanrednom pregledu mjerila broj 18/1.11/393-23-526/19 od 18.07.2019. godine, Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-110512598-7310-13294 od 24.07.2019. godine, Dostavu obračuna o neovlašteno preuzetoj električnoj energiji broj 9029/19 od 24.07.2019. godine, Prigovor na račun od 10.09.2019. godine, Odgovor na prigovor od 18.09.2019. godine, Čitačke liste, Finansijsku karticu, te Energetsku karticu ED broj 85102769.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane i uvida u priloženu dokumentaciju stranaka, utvrđene su sljedeće činjenice:

- podnosilac zahtjeva je od 11.06.2019. godine, upisan kao zakupac poslovnog prostora na mjernom mjestu ED broj 85102769 u objektu Kafe bar "NINON" na adresi Kralja Petra I Karađorđevića broj 45 u Banjaluci;
- mjerno mjesto je smješteno u objektu, redovno se očitava, te se redovno dostavljaju računi za utrošenu električnu energiju;
- dana 06.06.2019. godine izvršena je kontrola ovog mjernog mjesta zbog promjene imena zakupca i sačinjen Zapisnik broj 001/67481, u kome je navedeno ime krajnjeg kupca Đukić Mihailo, a kao zakupac naveden NINON, Mićo Krivokuća i u rubrici za primjedbe navedeno da je brojilo serijski broj 3812233 ponovo plombirano, ali da ROS osigurač nije plombiran jer je otkinuta užica za plombiranje;
- na osnovu Naloga za rad broj 1372012 od 08.07.2019. godine izvršena je kontrola mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem ED broj 85102769 i sačinjen zapisnik broj 001/67186 u kome je, u rubrici za primjedbe, konstatovano da je brojilo potrebno zamijeniti zbog sumnje u ispravnost;
- dana 08.07.2019. godine izvršena je zamjena brojila serijski broj 3812233 i plombiranje mjernog mjesta o čemu je sačinjen Zapisnik broj 001/31692;
- navedeni mjerni uređaj serijski broj 3812233 je upućen na kontrolu ispravnosti u Republički zavod za standardizaciju i metrologiju;
- Republički zavod za standardizaciju i metrologiju, Odjeljenje za verifikaciju Banja Luka je, dana 18.07.2019. godine, dostavio Izvještaj o vanrednom pregledu mjerila

broj 18/1.11/393-23-526/19, u kome je utvrđeni tragovi neovlašćenog djelovanja na brojilo broj 3812233, te da ovo brojilo nije ispravno;

- protivna strana je, dana 24.07.2019. godine, sačinila obračun neovlaštene potrošnje, za period od 6.6.2019. godine, tj. od dana posljednje kontrole mjernog mjesta do 8.07.2019. godine, dana zamjene brojila, o čemu je podnosiocu zahtjeva, aktom broj 9029/19, dostavljen Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju u iznosu od 1.291,29 KM od 24.07.2019. godine;
- prilikom obračuna neovlaštene potrošnje protivna strana je pravilno primjenila odredbe Opštih uslova;
- podnosilac zahtjeva je, dana 10.09.2019. godine, podnio prigovor na obračun neovlaštene potrošnje;
- dana 18.09.2019. godine protivna strana je podnosiocu dostavila odgovor na prigovor;
- nije izvršena obustava isporuke električne energije na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva;
- podnosilac zahtjeva nije izvršio plaćanje iznosa koji mu je fakturisan po osnovu neovlaštene potrošnje.

Iz naprijed navedenih činjenica, utvrđeno je da je na mjernom mjestu ED broj 85102769, na kome je podnosilac zahtjeva evidentiran kao zakupac poslovnog prostora, neovlašteno trošena električna energija, te da je protivna strana imala osnov da izvrši obračun neovlaštene potrošnje, koji je fakturisala podnosiocu zahtjeva. Naime, na ovom mjernom mjestu, koje se nalazi u objektu Kafe bar "NINON" na adresi Kralja Petra I Karađorđevića broj 45 u Banjaluci, dana 08.07.2019. godine, ovlaštena lica protivne strane su izvršila kontrolu mjernog mjesta. Nakon obavljene kontrole mjernog mjesta je konstatovano da je brojilo serijski broj 3812233 potrebno zamijeniti zbog sumnje u ispravnost. Zamijenjeno brojilo je dostavljeno Republičkom zavodu za standardizaciju i metrologiju, radi provjere ispravnosti brojila, kao i provjere postavljenih žigova ovog zavoda. Iz izvještaja Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju broj 18/1.11/393-23-526/19 od 18.07.2019. godine, koji je sačinjen nakon kontrole brojila serijski broj 3812233, utvrđeno je da ovo brojilo nije ispravno i da ima otvarane plombe sa žigom ovog zavoda RS11BIH 19 121, te da površina plombi nije ravna. Na jednoj plombi spiralna žica je prekinuta, ovlaš uvučena, a na drugoj plombi je tanka žica u prekidu. Nakon skidanja plombe i poklopca brojila nađeno je da je provodnik T naponskog elektromagneta u prekidu i uvučen u plastično kućište-kalem.

S obzirom na stanje koje je utvrđeno kontrolom ispravnosti brojila, a koje je konstatovano izvještajem Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, u ovom slučaju je postojao osnov za obračun neovlaštene potrošnje električne energije, jer se radi o vidu neovlaštene potrošnje iz odredbe člana 89. stav 1. tačka b) Opštih uslova, kojom je propisano da se pod neovlaštenom potrošnjom podrazumijeva i potrošnja u slučaju kada je onemogućeno pravilno registrovanje preuzete električne energije i snage. Dakle, u ovom slučaju je utvrđeno da električna energija na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva nije pravilno mjerena, uslijed neovlašćenog djelovanja na brojilo. Na osnovu nalaza Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, kao nadležne institucije za pregled i verifikaciju brojila na osnovu člana 10. Zakona o metrologiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 33/16), nesumnjivo je utvrđeno da su na brojilu serijski broj 3812233 otvarane dvije plombe sa žigom ovog zavoda RS11BIH 19 121, te da površina plombi nije ravna, te da je provodnik T naponskog elektromagneta u prekidu i uvučen u plastično kućište-kalem., čime je onemogućeno ispravno mjerenje. Dakle, neovlaštenim djelovanjem u unutrašnjosti brojila, onemogućeno je pravilno registrovanje preuzete električne energije. Treba posebno ukazati na razliku između plombe na brojilu koje postavljaju nadležni distributeri električne energije na osnovu člana 74. Opštih uslova, u odnosu na žigove koje postavlja Republički zavod za standardizaciju i metrologiju, na osnovu odredbi člana 25. Zakona o metrologiji. Prema tome,

jasno je da se u ovom slučaju radilo o oštećenju žiga ovog zavoda na brojilu, koji štiti brojilo od neovlašćenog djelovanja na njegovu unutrašnjost, a ne plombe distributera, kojima se štiti mjesto na kojem distributer spaja brojilo na distributivnu mrežu. Oštećenja na žigovima je mogao na nesumnjiv način i utvrditi ovaj zavod, kao nadležna institucija za zaštitu i verifikaciju brojila.

Imajući u vidu navedene neovlaštene radnje na brojilu kojima je onemogućeno ispravno mjerenje isporučene električne energije, protivna strana je, na osnovu ovlaštenja iz člana 92. stav 5. Opštih uslova, dana 24.07.2019. godine, sačinila obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 1.291,29 KM, koji je isti dan dostavila podnosiocu zahtjeva, uz podnesak broj 9029/19.

Kao period za obračun neovlaštene potrošnje električne energije, u ovom slučaju, pravilno je određen period od 6.6.2019. godine, tj. od dana posljednje kontrole mjernog mjesta do 8.07.2019. godine, dana zamjene brojila, a na osnovu odredbe člana 90. stav 2. Opštih uslova. S obzirom da se radi o neovlaštenoj potrošnji na mjernom uređaju, u ovom slučaju je prilikom izračuna obračunske snage za obračun neovlaštene potrošnje pravilno primijenjena odredba člana 91. stav 2. tačka a) podtačka 3) Opštih uslova, kojom je propisano da se obračunska snaga dobija množenjem manje vrijednosti nominale struje glavnog osigurača ili uređaja za ograničenje snage ili dozvoljenog strujnog opterećenja priključnog voda, sa nominalnim naponom, ukoliko je neovlaštena potrošnja izvršena na mjernom uređaju. Protivna strana je obračunsku snagu od 17,25 kW utvrdila množenjem nominalne struje glavnog osigurača od 25 A i nominalnog napona, dok je količinu neovlašteno utrošene aktivne energije za kategoriju "ostala potrošnja na niskom naponu" utvrdila kao proizvod obračunske snage i broja radnih dana, s tim da je uzeto sedam radnih dana u nedelji za dvosmjenski rad od 16 časova, a na osnovu odredbe člana 91. stav 2. tačka b) Opštih uslova. Kako se u ovom slučaju radi o krajnjem kupcu iz kategorije "ostala potrošnja na niskom naponu", na obračunatu količinu aktivne energije za obračun neovlaštene potrošnje primjenjeni su tarifni stavovi na osnovu odredbe člana 92. stav 2. tačka b) Opštih uslova.

Potrebno je ukazati da je obračun neovlaštene potrošnje sačinjen u skladu sa odredbama Opštih uslova, koji su doneseni na osnovu odredbe člana 23. alineja 6. i člana 74. Zakona o električnoj energiji. Odredbom člana 74. Zakona o električnoj energiji utvrđeno je šta je predmet regulisanja Opštih uslova, odnosno taksativno je utvrđeno koji odnosi treba da se urede Opštim uslovima. Između ostalog, odredbom člana 74. tačka 12. Zakona o električnoj energiji, jasno je propisano da se Opštim uslovima uređuje način utvrđivanja količine i snage neovlašteno utrošene električne energije, kao i način obračuna i naplate neovlašteno utrošene električne energije. Obračunom neovlašteno preuzete električne energije se utvrđuje količina isporučene električne energije u skladu sa propisima, budući da isporučena električna energija nije pravilno izmjerena uslijed preduzimanja neovlaštenih radnji na mjernom mjestu.

Navodi podnosica zahtjeva da on nije preduzimao nedozvoljene radnje na mjernom mjestu nisu relevantni za ovaj postupak, jer se u ovom postupku ne utvrđuje odgovornost za preduzimanje neovlašćenih radnji na mjernom mjestu i priključku. Podnosilac zahtjeva je dužan platiti sačinjeni obračun neovlašćeno preuzete električne energije, na osnovu odredbe člana 44. stav 2. Opštih uslova. Navodi podnosioca zahtjeva da su radnici protivne strane predmetno brojilo još u januaru pregledali i da tada nije zamijenjeno, te da radnici nisu odradili svoj posao već dopustili da takvo brojilo ostane u upotrebi, se nisu mogli prihvatiti kao relevantni, jer su tada izražene sumnje u njegovu ispravnost, koje može samo provjeriti navedeni zavod, s obzirom na utvrđeno neovlašćeno djelovanje na brojilo.

Za utvrđivanje obaveze plaćanja iznosa neovlašteno preuzete električne energije, u skladu sa naprijed navedenim odredbama Opštih uslova, relevantna je činjenica da električna energija, u periodu koji je obuhvaćen obračunom neovlašteno preuzete električne energije, zbog

preduzetih neovlaštenih radnji nije pravilno mjerena, odnosno utvrđeno je da se radi o vidu neovlaštene potrošnje iz člana 89. stav 1. tačka b) Opštih uslova. Imajući u vidu naprijed navedeno činjenično stanje i navedeni pravni osnov, odlučeno je kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Pravna pouka se zasniva na odredbi člana 25. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09), te članu 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka:	Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudom u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
----------------------	--

Predsjednik

Vladislav Vladičić